

FIȘA DISCIPLINEI

Vocația teologică și împlinirea de sine

Anul universitar 2026-2027

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj Napoca
1.2. Facultatea	de Teologie Ortodoxă
1.3. Departamentul	de Teologie Ortodoxă
1.4. Domeniul de studii	Teologie (Ortodoxă)
1.5. Ciclu de studii	Licență
1.6. Programul de studii / Calificarea	Teologie Pastorală
1.7. Forma de învățământ	Învățământ cu frecvență

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Vocația teologică și împlinirea de sine			Codul disciplinei	OLR1111
2.2. Titularul activităților de curs	Arhim. Prof. univ. dr. Teofil (Cristian) Tia				
2.3. Titularul activităților de seminar	Arhim. Prof. univ. dr. Teofil (Cristian) Tia				
2.4. Anul de studiu	1	2.5. Semestrul	1	2.6. Tipul de evaluare	Colocviu
2.7. Regimul disciplinei	Opțional	2.8. Tipul disciplinei		Disciplină de specializare (DS)	

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	2	din care: 3.2. curs	1	3.3. seminar/ laborator/ proiect	1
3.4. Total ore din planul de învățământ	28	din care: 3.5. curs	14	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					3
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					10
Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					5
Tutoriat (consiliere profesională)					2
Examinări					2
Alte activități					-
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				22	
3.8. Total ore pe semestru				50	
3.9. Numărul de credite				2	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Nu este cazul
4.2. de competențe	Nu este cazul

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Sală dotată cu videoproiector, sistem de sonorizare pentru audiții și laptop
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	Sală dotată cu videoproiector, sistem de sonorizare pentru audiții și laptop

6.1. Competențele dobândite în urma absolvirii programului de studii (se preiau din planul de învățământ)¹

¹ Se vor prelua din Planul de învățământ al programului de studii acele competențe profesionale și/sau transversale la dezvoltarea cărora contribuie disciplina pentru care se elaborează fișa disciplinei. Pentru fiecare competență se va prelua întregul enunț, inclusiv codul competenței, cu formularea care apare în planul de

Competențe profesionale	
Codul competenței	Competență
CP3	Aplică cunoștințe despre comportamentul uman/ Apply knowledge of human behaviour
CP4	Promovează transferul de cunoștințe/ Promote knowledge transfer
CP7	Oferă consiliere spirituală/ Offer spiritual counselling
Competențe transversale	
Codul competenței	Competență
CT3	Sintetizează informații/ Synthesize information
CT4	Conștientizează dimensiunea interculturală/ Be aware of the intercultural dimension

6.2. Rezultatele învățării specifice programului de studii (se preiau din planul de învățământ)²

Rezultatele învățării vizate prin disciplină		
Codul competenței	Cunoștințe și înțelegere (Knowledge and understanding)	Abilități academice specifice (Specific academic skills)
CP3	3. Studentul explică comportamentul uman prin repere biblice, morale și spirituale/ The student explains human behaviour through biblical, moral, and spiritual references	3. Studentul aplică noțiuni teologice în analiza conduitei personale și comunitare/ The student applies theological notions in analyzing personal and community conduct
CP4	4. Studentul înțelege transmiterea cunoașterii teologice în viața Bisericii/ The student understands the transmission of theological knowledge in Church life	4. Studentul comunică teme biblice, dogmatice și misionare în forme accesibile comunității/ The student communicates biblical, dogmatic, and missionary themes in accessible forms
CP7	7. Studentul cunoaște fundamentele consilierii spirituale în tradiția pastorală ortodoxă/ The student knows the foundations of spiritual counselling in Orthodox pastoral tradition	7. Studentul identifică nevoi spirituale și formulează orientări pastorale adecvate/ The student identifies spiritual needs and formulates appropriate pastoral guidance
CT2	50. Studentul înțelege principiile managementului de proiect aplicabile activităților pastorale și comunitare/ The student understands project management principles applicable to pastoral and community activities	50. Studentul planifică activități folosind obiective, resurse, etape și indicatori de realizare/ The student plans activities using objectives, resources, stages, and achievement indicators
CT3	51. Studentul identifică informații relevante pentru formarea teologică, culturală și pastorală/ The student identifies relevant information for theological, cultural, and pastoral formation	51. Studentul sintetizează informații din surse academice, pastorale și culturale complementare/ The student synthesizes information from complementary academic, pastoral, and cultural sources

7. Rezultatele învățării specifice disciplinei

Cunoștințe și înțelegere (Knowledge and understanding)
1. Definește și explică conceptele fundamentale de vocație teologică, identitate vocațională, autocunoaștere și maturizare psiho-duhovnicească, în contextul formării pentru slujirea pastorală.
2. Identifică și diferențiază factorii spirituali, psihologici, relaționali și socio-culturali care contribuie la asumarea și maturizarea vocației teologice.
3. Analizează relația dintre cunoașterea de sine, maturitatea afectivă și spirituală, caracterul personal și exercitarea responsabilă a viitoarei slujiri pastorale.

învățământ, fără modificări. Dacă nu se preia nici o competență din oricare din cele două categorii, se șterge linia din tabel aferentă acelei categorii.

² Se menționează rezultatele învățării specifice programului de studiu la dezvoltarea cărora contribuie disciplina pentru care se elaborează fișa. Enunțurile, preluate fără modificări din Planul de învățământ în funcție de tipul disciplinei (DF/DS/DC) se trec în dreptul competenței asociate.

Abilități academice specifice (Specific academic skills)
1. Utilizează, în situații pastorale simulate, elemente de ascultare empatică, reformulare, clarificare și focalizare, adecvate dialogului și relației pastorale de ajutor.
2. Analizează și interpretează studii de caz pastorale, identificând modalități adecvate și inadecvate de comunicare și relaționare cu persoana aflată în situații existențiale dificile.
3. Adaptează comunicarea pastorală la particularitățile persoanei și ale contextului, evitând moralizarea, atitudinea critică, interogatoriul, generalizarea devalorizantă și tendințele de dominare a interlocutorului.
4. Propune și argumentează modalități de comunicare a credinței adecvate unor contexte sociale, culturale și axiologice contemporane.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare - învățare	Observații³
1. Noțiuni elementare de Psihologie. „Psihologia Spirituală”. Statutul disciplinei în învățământul teologic românesc;	Dezbateri, expunere interactivă de poziții, audiții, prezentări Power Point cu imagini.	
2. Exigențele auto-terapiei psiho-duhovnicești; Conștientizarea falselor imagini ale lui Dumnezeu din subconștientul individual și colectiv contemporan și demascarea lor în vederea corecției corespunzătoare: „Dumnezeul” Judecător punitiv; „Dumnezeul” morții; „Dumnezeul” contabil legalist; „Dumnezeul” eficienței;	Dezbateri, expunere interactivă de poziții, audiții, prezentări Power Point cu imagini.	
3. Dinamica psihologică a dialogului duhovnicesc; Funcția psihologică de susținere afectivă și de acceptare a credinciosului; psihoterapia de susținere; Funcția psihologică non-directivă; responsabilitatea călăuzitoare a preotului. Funcția mistică sau de intermediere între Dumnezeu și om;	Dezbateri, expunere interactivă de poziții, audiții, prezentări Power Point cu imagini.	
4. Capcanele consilierii duhovnicești și psihologice neprofesioniste: atitudinea critică;	Dezbateri, expunere interactivă de poziții, audiții, prezentări Power Point cu imagini.	

³ De exemplu aspecte organizatorice, recomandări pentru studenți, aspecte specifice legate de curs/seminar cum ar fi invitarea unor practicieni în domeniu etc.

moralizarea; interogatoriul intelectual (investigația aridă); generalizarea devalorizantă etc.;		
5. Tehnică psihologică și trăire duhovnicească în demersul spiritual; Importanța metodologiei în colocviul pastoral; Valoarea și limitele tehnicilor psihologice în acțiunea pastorală;	Dezbateri, expunere interactivă de poziții, audiții, prezentări Power Point cu imagini.	
6. Principii psiho-pastorale: adaptarea la situație, nondirectivitatea explicită; atitudinea empatică etc.; Replici falimentare pentru dialogul pastoral: replica rezolutivă; replica de tip „interogatoriu”, replica comparativă; estimativă; Studii de caz;	Dezbateri, expunere interactivă de poziții, audiții, prezentări Power Point cu imagini.	
7. Metodologia colocviului duhovnicesc, în perspectiva lui Karl Rogers. Logoterapia; Orizonturile creștine ale psihologiei umaniste; psiho-portretul lui Karl Rogers; Metodologia colocviului pastoral: reformularea (expresii echivalente), restructurarea (focalizarea pe aspectele esențiale ale situației); accentul pe dimensiunea interioară (reflectarea sentimentului);	Dezbateri, expunere interactivă de poziții, audiții, prezentări Power Point cu imagini.	
8. Dimensiunea morală a noțiunii de „caracter”. Noțiuni de morfopsihologie. Comportamente care dăunează comunicării inter-personale și afectează negativ raportul pastoral; 6.1. Analiza paradigmelor caracterologice ridiculizate de Teofrast; actualitatea lor; Imaginea publică a	Dezbateri, expunere interactivă de poziții, audiții, prezentări Power Point cu imagini.	

preotului în societatea contemporană; calități și defecte „șablon”;		
9. Elemente de psihoterapie duhovnicească. Călătorii duhovnicești prin inconștientul celor care optează pentru o profesie de ajutorare a semenilor; Cunoașterea de sine, condiție a progresului duhovnicesc și a exersării în acțiunea spirituală; Dificultățile apropierei afective de credincioși;	Dezbateri, expunere interactivă de poziții, audiții, prezentări Power Point cu imagini.	
10. Arta intervenției pastorale în interacțiune cu universul subiectiv al credincioșilor; „Construcția” subiectivă a sinelui; „Călătoria” terapeutică-pastorală și capcanele ei: tendința dominării celuilalt; setea inconștientă de recunoaștere publică și de apreciere; transferul;	Dezbateri, expunere interactivă de poziții, audiții, prezentări Power Point cu imagini.	
11. Portretul „robot” al clericului României post-decembriste, din perspectiva a trei etaje sociale: elita intelectualității, nivelul mediu-comun (simplu), sectorul mediocrității;	Dezbateri, expunere interactivă de poziții, audiții, prezentări Power Point cu imagini.	
12. Principiile psihologiei umaniste: Conștientizarea de către credincioși a resurselor și a curențelor proprii; proclamarea valorilor; dezvoltarea armonioasă a persoanei umane (în toate dimensiunile ei: intelectuală, afectivă, socială, morală etc.);	Dezbateri, expunere interactivă de poziții, audiții, prezentări Power Point cu imagini.	
13. Psihologia Spirituală Sanitară; 1. Condiția psihospirituală a bolnavului; 2. Anxietatea morții și	Dezbateri, expunere interactivă de poziții, audiții, prezentări Power Point cu imagini.	

perspectivele unei vieți neîmplinite; 3. Fobia de moarte în societatea post-modernă; 4. Călăuzirea duhovnicească a bolnavului muribund; 5. Principii de consiliere psihologică a bolnavului;		
14. Tanatologia în abordare medicală, psihologică și pastorală. Resursele de reflecție ale fenomenului desomatizării. Eben Alexander și experiențele de extracorporalizare.	Dezbateri, expunere interactivă de poziții, audiții, prezentări Power Point cu imagini.	
Bibliografie		
1. Teofil Tia, <i>Reînnoire profetică și fidelitate față de Tradiție: exigențe pastorale ale epocii post-iluministe</i>, Edit. Reîntregirea, Alba Iulia, 2011; 2. Gurie Georgiu, <i>Psihologia Pastorală Sanitară Ortodoxă, o disciplină dinamică, insuficient creditată eclezial. Principii de călăuzire pastoral-duhovnicească a bolnavului terminal</i>, în „Condiția umană între suferință și iubirea lui Dumnezeu. Terapia bolii și a îngrijirii paliative”, Alba Iulia, Edit. Reîntregirea, 2012; 3. Christos Yannaras, <i>Contra Religiei</i>, București, Edit. Anastasia, 2011; 4. Andrew Newberg – Mark Robert Waldman, <i>Cum ne schimbă Dumnezeu creierul. Descoperirile inovatoare ale unui prestigios neurolog</i>, București, Edit. Curtea Veche, București, 2009; 5. Ioan Suciu, <i>Eroism. Terapie contra mediocrității</i>, Alba Iulia, Edit. Reîntregirea, 2001; 6. William Basil Zion, <i>Eros și transfigurare</i>, Alba Iulia, Edit. Reîntregirea, 2001, în traducerea lui Ioan Ovidiu Bobăilă; 7. Tomas Spidlik – Marko Ivan Rupnik, <i>Teologia Pastorală. Pornind de la frumusețe</i>, Târgu-Lăpuș, Edit. Galaxia Guttenberg, 2007; 8. Jean-Claude Larchet, <i>Terapeutica bolilor spirituale</i>, trad. Marinela Bojin, Sophia, 2006, București; 9. Olivier Clément, <i>Întrebări asupra omului</i>, ediția a II-a, Editura Apostolia-Reîntregirea, Paris-Alba Iulia, 2019; 10. IPS Calinic Dumitriu, <i>Tanatologie și nemurire</i>, Editura Crimca, Suceava, 2022; 11. Andrei Pleșu, <i>Despre frumusețea uitată a vieții</i>, Editura Humanitas, 2025; 12. Andrei Pleșu, <i>Despre inimă și alte eseuri</i>, Editura Humanitas, 2017;		
8.2 Seminar / laborator	Metode de predare - învățare	Observații
1. Psiho-teste duhovnicești de analiză individuală și colectivă.	Dezbaterii, prezentări Power Point, lucrări de seminar, dialog.	
2. Oportunități pastorale în mediul sanitar; Analize de caz.	Dezbaterii, prezentări Power Point, lucrări de seminar, dialog.	
3. Tehnica ascultării empatică; Studii de caz.	Dezbaterii, prezentări Power Point, lucrări de seminar, dialog.	
4. Structura personalității preoțești. Psihodiagnostic clerical. Analize.	Dezbaterii, prezentări Power Point, lucrări de seminar, dialog.	
5. Tripticul (modelul trinitar) al intervenției psihoterapeutice: reflecția duhovnicească (interpretarea), sintetizarea relevantă; clarificarea.	Dezbaterii, prezentări Power Point, lucrări de seminar, dialog.	

6. Un program pastoral operativ: penetrarea țesutului social cu mesajul creștin prin crearea de spații de discuție publică, de analiză, de reflecție și propuneri concrete; căi de a te opune uraganului secularizator din planul valorilor.	Dezbaterii, prezentări Power Point, lucrări de seminar, dialog.	
7. Redescoperirea de noi modalități și limbaje de comunicare a credinței; conceputul de „înțelepciune” pastorală; permanenta re-exprimare a dragostei într-o manieră nouă; contactul constat cu vieți convertite, transformate de întâlnirea cu Dumnezeu.	Dezbaterii, prezentări Power Point, lucrări de seminar, dialog.	
8. Dominația relativismului moral în societățile bunăstării materiale „instalate” confortabil în istorie; Universul axiologic al tinerilor de astăzi.	Dezbaterii, prezentări Power Point, lucrări de seminar, dialog.	
9. Sensul existenței concrete cotidiene. Concepte deprimante din punct de vedere pastoral: ateism practic, raționalism exacerbat, materialism hedonist.	Dezbaterii, prezentări Power Point, lucrări de seminar, dialog.	
10. Psihoterapie pastorală; Bipolaritatea creștinismului, fundamentat atât pe Cruce, cât și pe Înviere.	Dezbaterii, prezentări Power Point, lucrări de seminar, dialog.	
11. Viziunea antropologică eronată a iluminismului și corecția pastorală restantă.	Dezbaterii, prezentări Power Point, lucrări de seminar, dialog.	
12. Noi instrumente de convertire și edificare permanentă a comunității eclesiale.	Dezbaterii, prezentări Power Point, lucrări de seminar, dialog.	
13. Cunoașterea conținutului doctrinar propus de Biserică într-o manieră fundamentată critic;	Dezbaterii, prezentări Power Point, lucrări de seminar, dialog.	

Reflexul obsesiv de „a supune totul la verificare”.		
14. Pastorală și concepția dinamică despre Adevăr. Ierarhia „adevărurilor”; „Convertirea” comunităților eclesiale: depășirea eclesiocentrismului, recuperarea autenticelor valori și a simțului critic, optimismul în raport cu lumea, stilul de viață ospitalier.	Dezbaterii, prezentări Power Point, lucrări de seminar, dialog.	

Bibliografie

1. Teofil Tia, *Reînnoire profetică și fidelitate față de Tradiție: exigențe pastorale ale epocii post-iluministe*, Edit. Reîntregirea, Alba Iulia, 2011;
2. Gurie Georgiu, *Psihologia Pastorală Sanitară Ortodoxă, o disciplină dinamică, insuficient creditată eclezial. Principii de călăuzire pastoral-duhovnicească a bolnavului terminal, în „Condiția umană între suferință și iubirea lui Dumnezeu. Terapia bolii și a îngrijirii paliative”*, Alba Iulia, Edit. Reîntregirea, 2012;
3. Christos Yannaras, *Contra Religiei*, București, Edit. Anastasia, 2011;
4. Andrew Newberg – Mark Robert Waldman, *Cum ne schimbă Dumnezeu creierul. Descoperirile inovatoare ale unui prestigios neurolog*, București, Edit. Curtea Veche, București, 2009;
5. Ioan Suciu, *Eroism. Terapie contra mediocrității*, Alba Iulia, Edit. Reîntregirea, 2001;
6. William Basil Zion, *Eros și transfigurare*, Alba Iulia, Edit. Reîntregirea, 2001, în traducerea lui Ioan Ovidiu Bobăilă;
7. Tomas Spidlik – Marko Ivan Rupnik, *Teologia Pastorală. Pornind de la frumusețe*, Târgu-Lăpuș, Edit. Galaxia Guttenberg, 2007;
8. Jean-Claude Larchet, *Terapeutica bolilor spirituale*, trad. Marinela Bojin, Sophia, 2006, București;
9. Olivier Clément, *Întrebări asupra omului*, ediția a II-a, Editura Apostolia-Reîntregirea, Paris-Alba Iulia, 2019;
10. IPS Calinic Dumitriu, *Tanatologie și nemurire*, Editura Crimca, Suceava, 2022;
11. Andrei Pleșu, *Despre frumusețea uitată a vieții*, Editura Humanitas, 2025;
12. Andrei Pleșu, *Despre inimă și alte eseuri*, Editura Humanitas, 2017;

9. Evaluare

Tip activitate	9.1 Criterii de evaluare ⁴	9.2 Metode de evaluare ⁵	9.3 Pondere din nota finală
9.4 Curs	Evaluare finală	Evaluare frontală/orală pe baza unui subiect extras de student	10%
		Evaluare scrisă	40%
9.5 Seminar/laborator	Activitate la seminar	Elaborarea unei lucrări caracteristice cercetării și redactării științifice	30%
		Implicare în dezbaterile de la seminar	20%
9.6 Standard minim de promovare			
1. Cunoașterea și explicarea conceptelor fundamentale de vocație teologică, autocunoaștere, maturizare psiho-duhovnicească și identitate vocațională. 2. Identificarea și descrierea principalilor factori spirituali, psihologici, relaționali și socio-culturali implicați în asumarea și maturizarea vocației teologice.			

⁴ Criteriile de evaluare trebuie să reflecte direct rezultatele învățării vizate la nivel de program de studii, respectiv la nivel de disciplină. Mai concret, se evaluează achizițiile de învățare menționate în rezultatele anticipate ale învățării.

⁵ Se recomandă stabilirea atât a metodelor de evaluare finală, cât și a strategiei de evaluare pe parcurs.

3. Înțelegerea și explicarea relației dintre maturitatea personală și duhovnicească, caracterul personal și exercitarea responsabilă a slujirii pastorale.
4. Recunoașterea și aplicarea elementară, în situații pastorale date, a principiilor dialogului pastoral: ascultare empatică, respectarea demnității și libertății persoanei, discernământ și evitarea atitudinilor moralizatoare sau dominatoare.
5. Analizarea elementară și argumentată a unei situații pastorale, utilizând adecvat conceptele disciplinei și cel puțin o sursă relevantă din bibliografia recomandată.

10. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)⁶

Data completării:

20.09.2026

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

Data avizării în departament:

...

Semnătura directorului de departament

.....

⁶ Selectați o singură etichetă, cea care, în conformitate cu [*Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic*](#), se potrivește cel mai bine disciplinei. Dacă disciplina tratează tema dezvoltării durabile la modul general (de ex. prin prezentarea/introducerea cadrului general al dezvoltării durabile etc.) atunci se poate alocă eticheta generală de Dezvoltare Durabilă. Dacă niciuna dintre etichete nu descrie disciplina, selectați ultima opțiune: „Nu se aplică nici o etichetă”.